

بسمه تعالی
مجلس شورای اسلامی
دوره دوم - سال سوم
۱۳۶۵ - ۱۳۶۶

شماره ترتیب چاپ ۱۲۶۹

شماره دفتر ثبت ۴۳۳

شماره ۹۳۰۹۶

تاریخ ۱۳۶۵/۱۰/۱۶

برادرگرامی حجت الاسلام والمسلمین آقای هاشمی رفسنجانی
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه اراضی شهری که در جلسه مورخ ۱۳۶۵/۱۰/۱۴ هیات وزیران بتصویب رسیده
به پیوست تقدیم و تقاضای طرح آنرا در مجلس شورای اسلامی دارد.

نخست وزیر
میرحسین موسوی

نظر به اینکه مهلت اجرای قانون اراضی شهری مصوب ۱۳۶۰ مجلس شورای اسلامی
پنج سال بوده و سیاست گزاری در امر مسکن و تحقق اصل ۳۱ قانون اساسی مستلزم تنظیم
مقررات دائمی است لذا لایحه زیر تقدیم میگردد.

لایحه اراضی شهری

ماده ۱- اراضی شهری زمینهای است که در محدوده قانونی شهرها و شهرکها
قرار گرفته است و با قرار خواهد گرفت.

ماده ۲- اراضی موات شهری زمینهای است که قبل از ۱۳۵۷/۱۱/۲۲ سابقه
عمران و اعیان نداشته باشد.

ماده ۳- اراضی بایر شهری زمینهای است که قبل از ۵۷/۱۱/۲۲ سابقه عمران و
اعیان داشته و بتدریج به حالت موات برگشته ام از آنکه صاحب مشخصی داشته و یا
نداشته باشد.

ماده ۴ - کلیه زمینهای موات شهری در اختیار دولت جمهوری اسلامی است و اسناد و مدارک مالکیت گذشته ارزش قانونی ندارد . ادارات ثبت اسناد و املاک مکلفند به درخواست وزارت مسکن و شهرسازی اسناد آنها را به نام دولت صادر نمایند مگر آنکه از تاریخ ۵۷/۱۱/۲۲ توسط دولت واگذار شده باشد .

تبصره - اسناد مالکیت زمینهای مواتی که در وثیقه میباشند و بموجب قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری و قانون اراضی شهری مصوب ۱۳۶۰ و این قانون به اختیار دولت درآمده و یا در می آیند آزاد تلقی میشوند و غیر از مطالبات اشخاص ناشی از فروش اینگونه اراضی که منتفی میگردد مطالبات دیگر وسیله طلبکار از سایر اموال بدهکار وصول خواهد شد .

ماده ۵ - کسانی که طبق مدارک مالکیت رسمی ، از زمینهای موات شهری داشته اند ، مشروط بر آنکه از مزایای مادتهای ۶ و ۸ قانون اراضی شهری مصوب ۱۳۶۰ استفاده نکرده و مسکن مناسبی نداشته باشند ، طبق ضوابط مسکن و شهرسازی در سراسر کشور زمینی در حد نصاب ماده ۷ در اختیارشان گذاشته میشود تا عمران و احیاء کنند . در صورت عدم عمران و احیاء حق مذکور ساقط و زمین به دولت باز میگردد .

تبصره - در مورد کسانی که به تاریخ قبل از قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری با اسناد عادی دارای زمین بوده و در مهلت های تعیین شده قبلی از طرف مراجع مربوط تشکیل پرونده داده اند و نیز در شهرهایی که تاکنون مهلت های مذکور برای تشکیل پرونده اعلام نشده است در صورتیکه تاریخ تنظیم سند عادی و صحت معامله از طرف مراجع ذیصلاح قضائی تأیید گردد برابر ضوابطی که در آئین نامه اجرائی این قانون تعیین میشود اجازه عمران داده خواهد شد .

ماده ۶ - کلیه اراضی بایر شهری که صاحب مشخصی نداشته باشد در اختیار دولت میباشد .

ماده ۷ - مالکان اراضی بایر شهری مشروط بر آنکه از مزایای مادتهای ۶ و ۸ قانون اراضی شهری مصوب ۱۳۶۰ استفاده نکرده باشند ، میتوانند طبق ضوابط وزارت مسکن و شهرسازی در سراسر کشور فقط زمینی را به مساحت کمتر از دو برابر بالاترین حداقل نصاب تفکیکی مناطق مسکونی در شهر محل وقوع زمین و حداکثر تا ۱۰۰۰ متر مربع طبق ضوابط شهرسازی مصوب عمران و احیاء کنند یا به دولت بفروشند و در شهرهایی که نصاب تفکیک مشخص نگردیده است ، نصاب مذکور بر طبق آئین نامه اجرائی خواهد بود که وزارت مسکن و شهرسازی تهیه و تصویب مینماید و زائد بر آن (نه عین و نه منفعت) قابل

واگذاری نیست مگر به دولت و با تقویم دولت .

تبصره ۱ - مالکین اراضی مشاعی هر یک میتوانند تاحد نصاب مذکور از مزایای این ماده استفاده کنند مشروط بر آنکه تحت تکفل دیگری نباشند . (به استثنای همسر) که در این صورت به افراد مذکور فقط یک اجازه عمران و احیاء برای زمین در حد نصاب یاد شده داده میشود . طریقه افزایش و اختصاص سهام مالکین مشاعی بر طبق آئین نامه اجرائی خواهد بود .

تبصره ۲ - کسانی که به حکم مواد پنج و هفت این قانون مالک یک یا چند قطعه زمین موات و یا بایر با هر دو میشوند ، میتوانند از این قطعات به انتخاب خود تاحد نصاب مذکور در ماده هفت (۷) را نگاه دارند و برای آنها اجازه عمران بگیرند .

تبصره ۳ - واگذاری سهام مشاعی مالکین اراضی موات و بایر شهری به یکدیگر در یک یا چند قطعه زمین بنحوی که سهم هر یک از مالکین پس از انتقال زائد بر حد نصاب مقرر در این ماده نگردد با رعایت سایر شرایط مندرج در این قانون بلامانع است .

تبصره ۴ - شرکتهای تعاونی مسکن که قبل از تصویب این قانون بموجب اسناد رسمی مالک زمینهایی باشند با رعایت حداقل نصاب تفکیک محل وقوع زمین برای هر یک از اعضا در قالب ضوابط وزارت مسکن و شهرسازی حق بهرهبرداری از زمین خود را دارا میباشد و زمینهای مازاد بر نیاز آنها و نیز زمینی که طبق ضوابط مذکور در مهلت مقرر عمران نگردد تابع مقررات این قانون بوده و در اختیار دولت قرار میگیرد .

تبصره ۵ - تقویم دولت بر اساس قیمت منطقه ای (ارزشهای معاملاتی) زمین میباشد .
ماده ۸ - مالکان زمینهای بایر و دائر شهری موظفند زمین های مورد نیاز دولت یا شهرداریها را به منظورهای زیر با تقویم دولت بآنها (دولت یا شهرداریها) بفروشند .

۱- بمنظور تفکیک و فروش آنها توسط وزارت مسکن و شهرسازی به افراد واجد شرایط دریافت زمین جهت مسکن و یا اجرای طرحهای ساختمان سازی مسکونی توسط این وزارت .

۲- بمنظور ایجاد تأسیسات عمومی و عمرانی و اداری و اجرای طرحهای مصوب شهری و معوض طرحهای شهری حسب مورد ، بوسیله وزارتخانهها و شهرداریها و موسسات و شرکت های دولتی و نهادهای و موسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است .

۳- بمنظور حفاظت از میراث فرهنگی کشور .

دولت میتواند به جای زمینهایی که مساحت آنها بیش از سه هزار متر مربع میباشد ، با رعایت ضوابط ، عوض آن را از سایر اراضی دولتی که ارزش معاملاتی آن معادل بهسای زمین واگذاری به دولت باشد به فروشنده واگذار کند .

تبصره ۱ - مقررات این قانون نسبت به زمینهای تملکی قبلی دولت و شهرداریها و بانکها که تمام یا قسمتی از بهای آنها پرداخت نکرده اند نیز قابل اجراست .

تبصره ۲ - در صورت استنکاف یا عدم مراجعه یا عدم دسترسی به مالک پس از اعلان وزارت مسکن و شهرسازی و یا وجود تعارض ثبتی و دروشیقه بودن ملک و هرگونه اشکالات حقوقی دیگر که مانع از انجام معامله دولت گردد ، دولت زمین را تملک و حسب مسورد وزارت مسکن و شهرسازی یا شهرداری به قائم مقامی مالک سند انتقال را امضا مینمایند و در موقع مراجعه مالک پس از ارائه مفصاحسابهای لازم و رفع هرگونه اشکال ، بهای آن پرداخت یا زمین معوض واگذار میگردد .

ماده ۹ - مالکان آن دسته از اراضی دائر شهری که بصورت مزروعی یا آیش است ، چنانچه زمین آنها مطابق ماده ۸ مورد نیاز دولت یا شهرداریها نباشد ، حق ندارند بدون اجازه دولت آنها از حالت اولیه آن (زمین مزروعی) خارج نمایند .

ماده ۱۰ - از تاریخ تصویب قانون اراضی شهری مصوب ۱۳۶۰ کلیه زمینهای متعلق به وزارتخانه ها و نیروهای مسلح و موسسات دولتی و بانکها و سازمانهای وابسته بدولت و موسساتی که شمول حکم مستلزم ذکر نام آنهاست و کلیه بنیادها و نهادهای انقلابی در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار میگیرد .

تبصره ۱ - شهرداریها و شرکتها و سازمانهای وابسته به شهرداریها از شمول این ماده مستثنی هستند ولی حق واگذاری اینگونه اراضی را بدون اجازه وزارت مسکن و شهرسازی ندارند مگر بعنوان رفع نیازمندیهای عمومی شهر و معوض املاک در طرحهای مصوب شهری .

تبصره ۲ - اراضی غیرموات وقفی به وقفیت خود باقی میماند و عمل بموقف میشود لکن هرگونه واگذاری اراضی از طرف اوقاف یا آستان قدس رضوی یا سایر متولیان بایستی بر طبق ضوابط شهرسازی با نظروارت مسکن و شهرسازی صورت گیرد .

تبصره ۳ - وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است اراضی حاصل از موضوع این ماده را به ادارات و سازمانهای مذکور در حد نیاز اداری و تاسیساتی مجاناً واگذار نماید .

ماده ۱۱ - وزارت مسکن و شهرسازی موظف است براساس سیاست عمومی کشور طبق آئین نامه اجرائی نسبت به واگذاری و عمران زمین های شهری خود مطابق طرحهای مصوب مراجع قانونی اقدام کند .

تبصره ۱ - دولت از پرداخت هرگونه مالیات و حق تمبر و هزینه های ثبتی و معاملاتنی بابت تفکیک و فروش اراضی معاف است .

تبصره ۲ - بهای واگذاری زمین به اشخاص مطابق قیمت‌های منطقه‌ای (ارزشهای معاملاتی) خواهد بود ، ولی چنانچه هزینه تمام شده زمینی برای دولت بیش از قیمت‌های منطقه‌ای (ارزشهای معاملاتی) باشد زمین مذکور با محاسبه هزینه تمام شده واگذار میگردد .

ماده ۱۲ - تشخیص عمران و احیاء و تاسیسات متناسب و تعیین نوع زمینس دائر و تمیز بایر از موات اراضی با کمیسیون مرکب از نمایندگان وزراء دادگستری و مسکن و شهرسازی و کشور برطبق آئین نامه اجرائی خواهد بود . تشخیص کمیسیون ظرف ده روز از تاریخ اعلان وزارت مسکن و شهرسازی قابل اعتراض در دادگاه محل است . دادگاه نسبت به اعتراض مدعی خارج از نوبت رسیدگی میکند و حکم صادره قطعی است .

ماده ۱۳ - از تاریخ مذکور در قانون " اصلاح و حذف موادی از قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰ و اصلاحات بعدی آن " مصوب ۱۳۶۵ هرگونه تصرف و تجاوز به اراضی شهری متعلق یا منتقل شده بدولت و شهرداریها یا احداث هرگونه بنا بدون پروانه مجاز و یا هرگونه نقل و انتقال بموجب اسناد عادی یا رسمی و تفکیک و افزاز آن اراضی و یا هرگونه عملی برخلاف این قانون جرم شناخته میشود .

از زمین مزبور خلع ید شده و آثار تصرف و تجاوز رفع میگردد . و کسانیکه مدعی حقی باشند میتوانند به مراجع قضائی مراجعه کنند . مرتکبین و واسطه ها و اشخاصی که در این اعمال دخالت داشته باشند ، هر یک علاوه بر پرداخت ضرر و زیان وارده برطبق نظر کارشناس رسمی دادگستری ، حداکثر به مدت پنج سال از انجام هرگونه معامله اموال غیرمنقول درسراسر ایران محروم میشوند .

ماده ۱۴ - قوای انتظامی به تقاضای وزارت مسکن و شهرسازی یا شهرداریها مستقیماً از اراضی مورد تجاوز ، رفع تصرف و تجاوز می نمایند و برحسب مورد آنها را در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی یا شهرداریها قرار میدهند .

متجاوزین توسط دستگاه مربوطه به دادرسی و دادگاههای صالح معرفی میشوند .

ماده ۱۵ - اقداماتی که بموجب قانون اراضی شهری مصوب ۱۳۶۰ نیمه تمام مانده است مطابق این قانون ادامه خواهد یافت . اقداماتی هم که بموجب تصمیمات دیوان عدالت اداری به لحاظ شکلی ابطال شده است ، براساس مقررات قانون اراضی شهری مصوب ۱۳۶۰ تصحیح میشود و اراضی موضوع این اقدامات توسط دولت تملک خواهد گردید .

ماده ۱۶ - هریک از کارمندانى که در اجرای این قانون به تشخیص دادگاه صالح رعایت دقیق مقررات آن را ننموده و تخطی کرده باشند علاوه بر جبران خسارات وارده به دولت یا اشخاص و اعاده وضع ، برحسب مورد به انفصال موقت یا دائم از خدمات دولتی محکوم میگردند .

ماده ۱۷ - وزارت مسکن و شهرسازی مأمور اجرای این قانون میباشد و موظف است حداکثر ظرف سه ماه آئین نامه اجرائی مواد این قانون و نیز اساسنامه سازمان زمین شهری را تهیه و برای تصویب به دولت پیشنهاد نماید .

وزیر مسکن و شهرسازی

نخست وزیر

تاریخ چاپ ۱۳۶۵/۱۰/۲۷

قانون اراضی شهری

ماده ۱ - برای نیل به اهداف مذکور در اصول ۳۱ - ۴۳ - ۴۵ - ۴۷ قانون اساسی جمهوری اسلامی که تأمین نیازهای عموم به مسکن و تسهیلات عمومی شهری و وظیفه دولت قرار داده و بمنظور جلوگیری از بیورسبازی و بیروزی زمین بصورت کالای حرکت در جهت مصالح کلی اقتصاد کشور که سوق سرمایهها به بخشهای تولیدی زیربنائی (کشاورزی و صنعتی) میباشد با استفاده از اجازه مورخ ۶۰/۷/۱۹ حضرت امام خمینی مدظله العالی که در آن مجلس شورای اسلامی را صاحب صلاحیت برای تشخیص موارد ضرورت و فساد و اختلال نظام اجتماعی و قانونگذاری لازم در این موارد دانسته اند ، اجرای مواد این قانون موقتاً برای مدت پنج سال در سراسر کشور ضروری تشخیص داده میشود .

ماده ۲ - اراضی شهری زمینهای است که در محدوده قانونی شهرها و شهرکها قرار گرفته باشد .

ماده ۳ - اراضی موات شهری زمینهای است که سابقه عمران و احیاء نداشته باشد .

ماده ۴ - اراضی بایر شهری زمینهای است که سابقه عمران و احیاء داشته و به تدریج به حالت موات برگشته است اعزازت که صاحب مشخصی داشته یا نداشته باشد .

ماده ۵ - کلیه زمینهای موات شهری در اختیار دولت جمهوری اسلامی است و اسناد مدارک مالکیت گذشته ارزش قانونی ندارد مگر آنکه از تاریخ ۵۷/۱۱/۲۲ توسط دولت واگذار شده باشد . تبصره اسناد مالکیت زمینهای مواتی که به موجب قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری و این قانون ناشی از فروش یا بنگونه اراضی که منتفی میگردد مطالبات دیگر وسیله طلبکار از سایر اموال بدهکار وصول خواهد شد .

ماده ۶ - کسانی که طبق مدارک مالکیت رسمی از زمینهای موات شهری داشته اند مشروط بر آنکه مسکن مناسبی نداشته باشند طبق ضوابط مسکن و شهرسازی در سراسر کشور زمین در حد نصاب ماده ۸ در اختیارشان گذاشته میشود تا عمران و احیاء کنند و در صورت عدم عمران و احیاء

حق مذکور ساقط و زمین به دولت باز میگردد .

تبصره - در مورد کسانیکه به تاریخ قبل از قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری با اسناد عادی دارای زمین بودند مهلتهای تعیین شده قبلی از طرف مراجع مربوط تشکیل پرونده داده اند و نیز در شهرها نیکه تا کنون مهلتهای مذکور برای تشکیل پرونده اعلام نشده در صورتیکه تاریخ تنظیم سند عادی و صحت معامله از طرف مراجع ذیصلاح قضائی تأیید گردد در برابر ضوابطی که در آئین نامه اجرائی این قانون تعیین میشود اجازه عمران داده خواهد شد .

ماده ۲- کلیه اراضی با یرشهری بلا صاحب معلوم در اختیار دولت میباشد .

ماده ۳- مالکان اراضی با یرشهری میتوانند طبق ضوابط وزارت مسکن و شهرسازی در سراسر کشور فقط زمینی را به مساحت کمتر از دو برابر بالاترین حد اقل نصاب تفکیکی مناطق مسکونی در شهر محل وقوع زمین حداکثر تا ۱۰۰۰ متر مربع طبق ضوابط شهرسازی مصوب عمران و احباء کنند یا به دولت بفروشند و در شهرها نیکه نصاب تفکیک مشخص نگردیده بر طبق آئین نامه اجرائی خواهد بود که وزارت مسکن و شهرسازی تهیه و تصویب مینماید و زائد بر آن (نه تعیین و نه منفعت) قابل واگذاری نیست مگر به دولت و با تقدیم دولت .

تبصره ۱- مالکین اراضی مشاعی هر یک میتوانند تا حد نصاب مذکور از مزایای این ماده استفاده کنند مشروط بر آنکه تحت تکفل دیگری نباشند (با استثنای همسر) که در این صورت فقط یک اجازه عمران و احباء برای زمین در حد نصاب یاد شده به افراد مذکور داده میشود . طریقه افراز و اختصاص سهام مالکین مشاعی بر طبق آئین نامه اجرائی خواهد بود .

تبصره ۲- کسانیکه به حکم مواد شش و هشت این قانون مالک قطعه زمینی موات و قطعه زمینی با یر میشوند در صورتیکه مجموع هر دو زمین بیشتر از مقدار تعیین شده در ماده ۸ باشد فقط میتوانند یکی از آنها را به دلخواه خود نگهدارند و در هر مورد برای افرادی که تحت تکفل دیگری باشند (به استثنای همسر) یک اجازه عمران صادر میگردد و از نظر حد نصاب تابع ضوابط این قانون است .

تبصره ۳- واگذاری سهام مشاعی مالکین اراضی موات و با یرشهری به یکدیگر در یک یا چند قطعه زمین بنحوی که سهم هر یک از مالکین پس از انتقال زائد بر حد نصاب مقرر در این ماده نگردد با رعایت سایر شرایط مندرج در این قانون بلامانع است .

تبصره ۴- شرکتهای تعاونی مسکن که قبل از تصویب این قانون بموجب اسناد رسمی مالک زمینهایی باشند با رعایت حد اقل نصاب تفکیک محل وقوع زمین برای هر یک از اعضاء در قالب ضوابط وزارت مسکن و شهرسازی حق بهره برداری از زمین خود را دارا میباشد و زمینهای مازاد بر نیاز آنها و نیز زمینی که طبق ضوابط مذکور در مهلت مقرر عمران نگردد تابع مقررات این قانون بوده و در اختیار دولت قرار میگردد .

تبصره ۵- تقویم دولت بر اساس قیمت منطقی (ارزشهای معاملاتی) زمین میباشد .
ماده ۹- مالکین زمینهای با یر و با یر شهری موظفند زمینهای مورد نیاز دولت یا شهرداریها را با تقویم دولت به آنها بفروشند و دولت میتواند بجای زمینهایی که مساحت آنها بیش از سه هزار متر مربع میباشد با رعایت ضوابط عوض آنها را سایر اراضی دولتی که ارزش معاملاتی آن معادل بهای زمین واگذاری به دولت باشد به فروشند و واگذار کند .

تبصره ۱- مقررات این قانون نسبت به زمینهای تملکی قبلی دولت و بانکها که تمام یا قسمتی از بهای آن را پرداخت نکرده اند نیز قابل اجرا است .

تبصره ۲ - در صورت استتکاف یا عدم مراجعه یا عدم دسترسی به مالک پس از اعلام وزارت مسکن و شهرسازی و با وجود تعارض ثبتی و در وثیقه بودن ملک و هرگونه اشکالات حقوقی دیگر که مانع از انجام معامله دولت گردد دولت زمین را تملک و حسب مورد وزارت مسکن و شهرسازی یا شهرداری به مقام مقامی مالک سند انتقال را امضاء مینماید و در موقع مراجعه مالک پس از ارائه مفاسد حسابهای لازم و رفع هرگونه اشکال بهای آن پرداخت یا زمین معوض واگذار میگردد .

ماده ۱۰- از تاریخ تصویب این قانون کلیه زمینهای متعلق به وزارتخانه ها و موسسات

دولتی و بانکها و سازمانهای وابسته به دولت و موسساتی که مشمول حکم مستلزم ذکر نام آنها است و کلیه بنیادها و نهادهای انقلابی در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار میگیرد .
تصبره ۱- شهرداریها و شرکتها و سازمانهای وابسته به شهرداریها از شمول این ماده مستثنی هستند ولی حق واگذاری اینگونه اراضی را بدون اجازه وزارت مسکن و شهرسازی ندارند مگر بعنوان رفع نیازمندیهای عمومی شهر و معوض املاک واقع در طرحهای مصوب شهری .

تصبره ۲- اراضی غیرموات وقفی به وقفیت خود باقی و عمل به وقف میشود ، لکن هرگونه واگذاری اراضی از طرف اوقاف یا آستان قدس رضوی یا سایر متولیان بایستی بر طبق ضوابط شهرسازی بانظر وزارت مسکن و شهرسازی صورت گیرد .
تصبره ۳- سازمان مسکن و شهرسازی مکلف است اراضی حاصل از موضوع این ماده را به ادارات و سازمانهای مذکور در حد نیاز اداری و تاسیساتی مجازا واگذار نماید .
ماده ۱۱- وزارت مسکن و شهرسازی موظف است بر اساس سیاست عمومی کشور بر طبق آئین نامه اجرائی نسبت به واگذاری و عمران زمینهای موات و بایر شهری خود بر طبق طرحهای مصوب شهرسازی اقدام کند و در محدوده مصوب شهر تهران بانظر شهرداری تهران میباشد .
تصبره ۱- دولت از پرداخت هرگونه مالیات و حق تمبر و هزینه های ثبتی و معاملاتی بابت تفکیک و فروش اراضی معاف است .

تصبره ۲- بهای واگذاری زمین به اشخاص نباید از قیمت های منطقه ای (ارزشهای معاملاتی) تجاوز نماید . ولی چنانچه هزینه تمام شده زمینی برای دولت بیش از قیمت های منطقه ای (ارزشهای معاملاتی) باشد با بهای هزینه تمام شده واگذار میگردد .
ماده ۱۲- تشخیص عمران و احیاء و تاسیسات متناسب و تمیز با پروموات اراضی با کمیسیون مرکب از نمایندگان وزراء دادگستری و مسکن و شهرسازی و شهردار محل بر طبق آئین نامه اجرائی خواهد بود . تشخیص کمیسیون ظرف ده روز از تاریخ اعلام وزارت مسکن و شهرسازی قابل اعتراض در دادگاه محل است .

دادگاه نسبت به اعتراض مدعی خارج از نوبت رسیدگی کرد مگر صا در مقطعی است .
ماده ۱۳- تغییر اسامه و یاد نام و تعیین شیوکار سازمانهای عمران اراضی و هیاتهای ۵ نفری بطریقی است که در آئین نامه اجرائی مشخص خواهد شد .

ماده ۱۴- از تاریخ تصویب این قانون هرگونه تصرف و تجاوز به اراضی شهری متعلق با منتقل شده به دولت و شهرداریها با احداث هرگونه بنا و یا هرگونه نقل و انتقالات بموجب اسناد عادی یا رسمی و تفکیک و افزای آن اراضی و یا هرگونه عملی برخلاف این قانون جرم شناخته میشود ، از زمین مزبور خلع ید شده و آثار تجاوز رفع میگردد و مرتکبین و واسطه ها و اشخاصی که در این اعمال دخالت داشته باشند هر یک علاوه بر پرداخت ضرر و زیان وارد طبق نظر کارشناس رسمی دادگستری بمدت پنج سال از انجام هرگونه معاملات اموال غیرمنقول در سراسر ایران محروم میشوند .

ماده ۱۵- وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها باید این متجاوزین را به دادسرا و دادگاههای صالحه معرفی و از اراضی مورد تصرف و تجاوز با دخالت مستقیم قوای انتظامی رفع تصرف و تجاوز نموده و بر حسب مورد در اختیار دولت یا شهرداریها قرار دهد .
ماده ۱۶- هر یک از کارمندان که در اجرای این قانون به تشخیص دادگاه صالحه رعایت دقیق مقررات آنرا ننموده و تخطی نمایند علاوه بر جبران خسارات وارده به دولت یا اشخاص و اعاده وضع ، بر حسب مورد به انفصال موقت یا دائم از خدمات دولتی محکوم میگرددند .

ماده ۱۷- وزارت مسکن و شهرسازی مأمور اجرای این قانون میباشد و موظف است حداکثر ظرف سه ماه آئین نامه اجرائی مواد این قانون را که بتصویب هیات دولت خواهد رسید ، تهیه و به اجرا بگذارد .